

VERZOEK OM INPUT

Digitale omnibus (digitaal pakket voor vereenvoudiging)

Dit document dient om het publiek en belanghebbenden te informeren over de werkzaamheden van de Commissie, zodat zij feedback kunnen geven en effectief kunnen deelnemen aan raadplegingen.

Wij verzoeken deze groepen hun standpunt te geven over de analyse van het probleem door de Commissie en over mogelijke oplossingen. Bovendien worden zij uitgenodigd relevante informatie door te geven waarover zij beschikken.

TITEL VAN HET INITIATIEF	Digitale omnibus (onderdeel van het digitaal pakket voor vereenvoudiging)
LEIDEND DG VERANTWOORDELIJKE EENHEID	– DG CONNECT 01, tezamen met A2, G1, H2, H4
VERWACHT SOORT INITIATIEF	Voorstellen voor een richtlijn en een verordening
INDICATIEVE PLANNING	Vierde kwartaal van 2025
AANVULLENDE INFORMATIE	Met dit verzoek om input wordt voortgebouwd op drie eerdere verzoeken en openbare raadplegingen over verwante initiatieven: - de Strategie voor een data-unie en bijbehorende plannen voor vereenvoudiging van de regelgeving, - de herziening van de cyberbeveiligingsverordening en verdere vereenvoudiging van de verplichtingen om incidenten te melden, en - de AI-toepassingsstrategie en manieren om een concurrerende AI-industrie in de EU te ondersteunen, onder meer door te zorgen voor een optimale toepassing van de AI-verordening. De bijdragen die in het kader van deze raadplegingen zijn ingediend, worden ook in deze context naar behoren door de diensten van de Commissie in overweging genomen. Van belanghebbenden wordt niet verwacht dat zij hun standpunten via dit verzoek om input opnieuw indienen.

Dit document dient slechts ter informatie. Het loopt niet vooruit op de eindbeslissing van de Commissie over de vraag of dit initiatief zal worden voortgezet en welke invulling dat uiteindelijk zal krijgen. Alle elementen van het initiatief dat in dit document is beschreven, waaronder de planning, kunnen veranderen.

A. Politieke context, probleemomschrijving en subsidiariteitscontrole

Politieke context

Zoals aangekondigd in de mededeling over [Een eenvoudiger en sneller Europa](#) is de Europese Commissie van start gegaan met een ambitieuze vereenvoudigingsagenda voor het EU-rulebook. Het digitale pakket voor vereenvoudiging vormt de eerste stap om onze digitale regels aan een stresstest te onderwerpen. Ten eerste zal hierin de aandacht vooral uitgaan naar onmiddellijke aanpassingen met de digitale omnibus op gebieden waar de regelgevingsdoelstellingen zonder meer kunnen worden bereikt tegen lagere administratieve kosten voor bedrijven, overheden en burgers. Verder wil de Commissie, zoals aangekondigd in het werkprogramma van de Commissie voor 2025, een digitale geschiktheidscontrole opstarten om de samenhang en het cumulatieve effect van het digitale acquis van de EU met betrekking tot de activiteiten van bedrijven aan een stresstest te onderwerpen.

Probleem dat met het initiatief wordt aangepakt

Belanghebbenden benadrukken de noodzaak van een consequente toepassing van de regels en juridische duidelijkheid. De afgelopen jaren zijn er meerdere horizontale en sectorspecifieke regels vastgesteld, wat heeft geleid tot complexiteit bij de uitvoering, versnippering bij de toepassing op nationaal niveau en een gebrek aan afstemming bij de handhavingsbenaderingen. Tegelijkertijd moet opnieuw worden nagegaan of het digitale

rulebook van de EU — gelet op de snelle sociaal-technische evolutie en de kansen die kunnen worden gecreëerd om het concurrentievermogen en de innovatie van de digitale sector te stimuleren en de op digitale technologie gebaseerde industrie en diensten in de EU te ondersteunen — nog steeds geschikt is voor zijn doel.

Tegen deze achtergrond zal met het digitale pakket een samenhangende strategie worden gelanceerd die op meerdere niveaus op deze punten inspeelt, onder meer door een onmiddellijke stroomlijning van de regels via de digitale omnibus, maar ook door verdere beoordelingen via de komende digitale geschiktheidscontrole en maatregelen ter ondersteuning van de geharmoniseerde toepassing van het rulebook en een eenvoudiger nalevingskader voor bedrijven in Europa. Het is duidelijk dat dergelijke inspanningen geen afbreuk mogen doen aan de rechten en belangen van de burgers, maar deze juist moeten blijven bevorderen.

De digitale omnibus zal maatregelen bevatten die zijn gericht op het aanpakken van problemen en het streven naar vereenvoudiging op de volgende gebieden:

- het acquis met betrekking tot gegevens (datagovernanceverordening, verordening inzake een kader voor het vrije verkeer van niet-persoonsgebonden gegevens, richtlijn open data);
- regels inzake cookies en andere volgtechnologieën, zoals vastgelegd in de e-privacyrichtlijn;
- verplichtingen inzake het melden van cyberbeveiligingsincidenten.
- de vlotte toepassing van de regels van de AI-verordening;
- andere aspecten in verband met elektronische identificatie en vertrouwensdiensten binnen het Europees kader voor digitale identiteit, onder meer met het oog op de aanpassing van de regelgeving aan het komende voorstel voor een [Europese portemonnee voor ondernemingen](#) en de toepassing van het “one in, one out”-beginsel.

Ten eerste betreft het belangrijkste punt van zorg op het gebied van gegevenswetgeving het verouderde karakter van sommige regels en de noodzaak van meer samenhang en voorspelbaarheid. Het acquis is versnipperd en regels die logischerwijs betrekking hebben op dezelfde gebieden, zoals de toegang tot en het hergebruik van overheidsgegevens, zijn verspreid over meerdere instrumenten, wat onnodige complexiteit met zich meebrengt voor bedrijven, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen die zich op de EU-markt met een sterk gegevensgestuurde component in hun innovatieve bedrijfsmodellen willen profileren. Regels die zijn opgesteld om het gebruik van mechanismen voor gegevensuitwisseling te bevorderen, worden veelal gezien als onnodig complex of onduidelijk en als een obstakel voor het opschalen van dergelijke mechanismen. Hoewel de huidige wetgeving voorziet in speciale regels ter ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen, zien kleine midcap-ondernemingen zich ondanks hun beperkte middelen belast met de naleving van het volledige acquis. Door dit probleem aan te pakken, kunnen nieuwe kansen worden gecreëerd en kan het concurrentievermogen van deze ondernemingen worden versterkt.

Verder zijn er nog steeds verouderde regels over het gebruik van cookies en andere volgtechnologieën die de bescherming van de eindapparatuur van de gebruiker en de toegang tot en verzameling van informatie van de eindapparatuur van de gebruiker regelen. Dit vereist pragmatische en onmiddellijke verduidelijkingen om toestemmingsmoeheid te beperken, juridische duidelijkheid te verschaffen over rechtmatige toegang en verwerking en de beschikbaarheid van gegevens voor bedrijven te verbeteren.

Ten tweede is er het gebied van cyberbeveiliging sprake van een zware last voor bedrijven door de verplichtingen met betrekking tot het melden van incidenten en gegevensinbreuken, die zijn vastgelegd in verschillende EU-regels (hetzij van horizontale aard, hetzij als onderdeel van sectorspecifieke kaders) en de omzetting daarvan op nationaal niveau. Deze kwestie wordt door belanghebbenden veelvuldig gemeld en er zijn onmiddellijke maatregelen nodig om de naleving van de vereisten te vereenvoudigen en meldingsinstrumenten te gebruiken, terwijl een hoog niveau van cyberbeveiliging gehandhaafd blijft. Verdere vereenvoudigingsmaatregelen met betrekking tot het beheer van cyberbeveiligingsrisico's worden overwogen in het kader van de afzonderlijke [herziening van de cyberbeveiligingsverordening](#).

Ten derde zou de interventie wat de AI-verordening betreft erop zijn gericht de optimale toepassing van de onlangs vastgestelde regels te waarborgen en rechtszekerheid te bieden aan bedrijven die op het punt staan de regels toe te passen. Getracht zal worden om hiermee de vastgestelde uitvoeringsproblemen in overleg met belanghebbenden en de lidstaten aan te pakken, waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften van kleine midcap-ondernemingen en een soepele wisselwerking met andere wetgeving wordt bevorderd.

Ten slotte biedt de digitale omnibus ruimte om de nalevingskosten te verlagen met behoud van dezelfde normen en om de juridische duidelijkheid te vergroten voor de belangrijkste partijen die betrokken zijn bij het Europese kader voor digitale identiteit, met inbegrip van vertrouwende partijen en gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten, mede met het oog op het komende voorstel voor een Europese portemonnee voor ondernemingen en het “one in, one out”-beginsel.

De Commissie wil naast onmiddellijke aanpassingen van de regelgeving via de digitale omnibus de reikwijdte van de volgende stappen van de digitale geschiktheidscontrole bepalen en daarbij breder kijken naar het cumulatieve

effect, de samenhang en de kansen die kunnen worden gecreëerd bij de toepassing van het digitale acquis en de daarmee verband houdende regels binnen de eengemaakte markt van de EU. In het kader van de geschiktheidscontrole moet ook nader worden onderzocht of en in hoeverre er behoefte is aan vereenvoudigingsmaatregelen op het gebied van gegevensregulering om daarmee de beschikbaarheid en uitwisseling van gegevens te verbeteren. Belanghebbenden die actief zijn in verschillende voor het concurrentievermogen van de EU strategische sectoren, het maatschappelijk middenveld en alle overige belanghebbenden worden uitgenodigd hun zienswijze te geven over gebieden waar volgens hen in de komende jaren bijzondere kansen voor de EU liggen wanneer er maatregelen voor verdere vereenvoudiging en consolidatie voor de digitale eengemaakte markt worden genomen.

Grondslag van het optreden van de Unie (rechtsgrondslag en subsidiariteitscontrole)

Rechtsgrondslag

De rechtsgrondslag voor de digitale omnibus is dezelfde als die voor de gewijzigde wetten, met name artikel 114 en artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Praktische noodzaak van het optreden van de Unie

Het initiatief bouwt voort op bestaande regels en verandert niets aan de bevoegdheidsverdeling tussen de EU en de nationale overheden. Met de voor het omnibusvoorstel onderzochte oplossingen, zoals de aanpassingen op het gebied van het melden van incidenten, worden gemeenschappelijke instrumenten aangereikt en wordt de aanpak in de lidstaten en binnen de regelgevingsinstrumenten geharmoniseerd, terwijl deze oplossingen aansluiten bij de reeds bestaande op nationaal niveau. Uit de raadpleging van belanghebbenden is naar voren gekomen dat een dergelijke harmonisatie een belangrijke toegevoegde waarde heeft voor het vereenvoudigingsproces, aangezien de toepassing van verschillende regels door middel van een gezamenlijke aanpak wordt gestroomlijnd. Dit is een duidelijk voorbeeld van de manier waarop vereenvoudigingsmaatregelen aanzienlijke administratieve kosten kunnen besparen door onder verschillende rechtsgrondslagen vallende nalevingsprocessen samen te voegen.

In de vervolgstappen, met name via de digitale geschiktheidscontrole, zullen de kosten van grensoverschrijdende handel in de EU centraal staan. Hierbij zal ook rekening worden gehouden met de mate van versnippering van de regels en de toepassing van regels op nationaal niveau.

B. Wat is het beoogde resultaat van het initiatief en hoe wordt dit bereikt?

Met dit initiatief wordt in het algemeen beoogd de administratieve nalevingskosten voor bedrijven, overheden en burgers in de Europese Unie bij de toepassing van verscheidene rechtshandelingen van het digitale acquis van de Unie te verminderen zonder afbreuk te doen aan de doelstellingen van de onderliggende regels.

De specifieke doelstellingen van het voorstel voor de digitale omnibus zijn:

- het verminderen van de nalevingskosten voor bedrijven in alle sectoren met betrekking tot de toegang tot en het gebruik en het delen van gegevens door de versnippering van regels en de toepassing ervan te beperken, door de toepasselijke regels en vereisten te verduidelijken en door bepaalde verplichtingen af te schaffen wanneer er goedkopere alternatieven bestaan;
- het verminderen van de toestemmingsmoeheid met betrekking tot cookies en het versterken van de privacyrechten van gebruikers online met duidelijke en eenvoudige informatie en opties voor het beheren van cookies; het vergemakkelijken van het gebruik van cookies en andere technologieën voor bedrijven om de beschikbaarheid van gegevens te vergroten. Met het initiatief wordt gestreefd naar een betere afstemming op de algemene regels voor de bescherming van persoonsgegevens op grond van de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming, waarbij mogelijk ook gemoderniseerde regels inzake cookies in dat kader worden opgenomen wanneer persoonsgegevens via dergelijke technologieën worden verzameld;
- het minimaliseren van de kosten voor bedrijven en exploitanten die door middel van gestroomlijnde meldingsprocessen incidenten op het gebied van cyberbeveiliging en gegevens moeten melden;
- het waarborgen van een voorspelbare en doeltreffende toepassing van de AI-verordening, afgestemd op de beschikbaarheid van alle noodzakelijke ondersteunings- en handavingsstructuren;
- het waarborgen dat vertrouwde diensten onder optimale omstandigheden van rechtszekerheid en betrouwbaarheid hun rol kunnen vervullen en dat er geen nieuwe regelgevingsvoorstellen worden gedaan zonder dat bestaande regels worden vereenvoudigd en overlappingsen worden weggewerkt.

De algemene doelstelling wordt ook nagestreefd door middel van doelstellingen voor de middellange termijn:

- ervoor zorgen dat er doeltreffende digitale oplossingen beschikbaar zijn om bureaucratische belemmeringen weg te nemen. Met name de Europese portemonnee voor digitale identiteit moet voorzien in betrouwbare middelen voor identificatie, authenticatie en de veilige uitwisseling van elektronische documenten; - zorgen voor een robuuste, doorlopende beoordeling van de samenhang en het cumulatieve effect van de regels voor de digitale economie in Europa. Dit zal worden aangepakt door van start te gaan met de digitale geschiktheidscontrole en de daarmee verband houdende evaluaties in de komende jaren.
Waarschijnlijke effecten
Van de voorgestelde wijzigingen wordt een aanzienlijk cumulatief effect op de vermindering van de regelgevingsdruk verwacht. De kostenbesparingen zullen van toepassing zijn op een breed scala aan industriesectoren en op digitale diensten of bedrijven in andere sectoren met een digitale component. Zo zullen bijvoorbeeld door sommige wijzigingen in het acquis met betrekking tot gegevens specifiek de nalevingskosten voor gegevensbemiddelingsdiensten worden verlaagd terwijl de wijzigingen in verband met het melden van cyberbeveiligingsincidenten betrekking zullen hebben op een breed scala aan sectoren. Als gevolg van de wijzigingen in het artikel van de e-privacyrichtlijn dat specifiek betrekking heeft op cookies, zullen bedrijven kosten kunnen besparen doordat er minder vaak toestemming hoeft te worden verkregen. Deze wijzigingen zullen waarschijnlijk ook de ontwikkeling en het gebruik van technologieën ter verbetering van de privacy stimuleren en de autonomie en rechten van gebruikers versterken door hun meer controle te geven via centrale cookiebeheermechanismen. De in de digitale omnibus voorgestelde aanpassingen zullen naar verwachting niet leiden tot wijzigingen van of negatieve gevolgen voor de onderliggende handelingen op andere gebieden, zoals de bescherming van de grondrechten of het milieu. Met de maatregelen moeten dezelfde doelstellingen worden verwezenlijkt, terwijl de kosten in verband met de administratieve lasten voor bedrijven en andere belanghebbenden zoveel mogelijk worden verminderd.
Toekomstige monitoring
Het effect van de interventie zal gemonitord blijven worden met behulp van dezelfde instrumenten als die welke voor de onderliggende handelingen zijn ontworpen. Daarnaast zal er met de digitale geschiktheidscontrole een nieuw initiatief worden gelanceerd om het cumulatieve effect van bepaalde digitale regels te beoordelen.
C. Betere regelgeving
Effectbeoordeling
Het voorstel voor de digitale omnibus hoeft niet vergezeld te gaan van een effectbeoordelingsverslag, aangezien de aanpassingen aan de wetgeving technisch van aard zijn, de geest van de wetgeving er niet door wordt gewijzigd, maar de nalevingskosten er veeleer door worden geoptimaliseerd. Daarom bieden ze weinig ruimte voor meerdere beleidsopties die moeten worden beoordeeld en vergeleken. De verzamelde input, de resultaten van de raadpleging van belanghebbenden en de analyse van de omvang van de kostenvermindering zullen worden gepresenteerd in de vorm van een werkdocument van de diensten van de Commissie, dat samen met het voorstel van de Commissie zal worden gepubliceerd.
Raadplegingsstrategie
Het voorstel voor de digitale omnibus is gebaseerd op de eerste feedback van belanghebbenden, meerdere standpuntnota's en verdere interacties met belanghebbenden in de loop van 2025. Het initiatief is ook gebaseerd op drie verzoeken om input en openbare raadplegingen over aanverwante regelgevingsgebieden die via het omnibusvoorstel zullen worden gewijzigd: acquis met betrekking tot gegevens (met inbegrip van regels inzake cookies in het kader van de e-privacyrichtlijn), cyberbeveiliging, artificiële intelligentie. Dit aanvullende verzoek om input is bedoeld om feedback van belanghebbenden over de digitale omnibuswet te verzamelen, zodat zij hun zienswijzen, expertise en feitenmateriaal over de in verband met dit voorstel relevante aspecten kunnen inbrengen. De diensten van de Commissie beoordelen momenteel de standpunten die belanghebbenden tijdens eerdere themaspecifieke raadplegingen over vereenvoudiging hebben ingediend. De belanghebbenden hoeven deze bijdragen niet opnieuw in het kader van dit verzoek om input in te dienen. Er zal een aanvullende openbare raadpleging worden georganiseerd over de nadere bijzonderheden met betrekking tot de digitale geschiktheidscontrole.
Waarom deze raadpleging?
Doelgroep
Alle belanghebbenden, met inbegrip van ondernemingen die digitale diensten of andere producten of diensten met een digitale component aanbieden, het maatschappelijk middenveld, deskundigen en overheidsinstanties, worden uitgenodigd om hun zienswijze kenbaar te maken.